

„Urmează-ți calea și lasă lumea să vorbească.“

Dușmanii patriei noastre nu stau cu brațele încrucișate.

Când nu le dă mâna să ne atace mișelește ca la granița bulgara sau pe Nistru, ei își strecoară abil calomniile în coloanele primitoare ale ziarelor și revistelor din lumea întreagă. Această companie de ponegrire a țării noastre e dusă cu o tenacitate inflexibilă, de ani de zile. Diferiții noștri reprezentanți în străinătate ar trebui să imprumute și ei ceva din această tenacitate întru apărarea intereselor și prestigiului țării în slujba căreia sânt.

În ziua de 30 Mai a. c. ziarul „New-York Times“ publică un articol injurios la adresa României, semnat de un oarecare Joseph Szebenyey, unul dintre mulții și activii propagandiști unguri de cari e plină lumea. Szebenyey afirmă în acel articol că toate relele de cari suferă România sunt cauzate de sistemul mitei și al bacșișului.

Zilele trecute același ziar a publicat un articol-răspuns în care se spulberă toate acuzațiile propagandistului maghiar.

Ne facem o plăcere de a extrage din acest articol următoarele:

„Progresele realizate de la război începe în această țară și care au fost constatate de numeroși observatori dela zările americane și europene nu îngăduie să se vorbească despre o „situație haotică.“

Cât privește chestiunea bacșișurilor — aceasta e o afirmație absolut lipsită de obiectivitate și care se bazează pe cazuri izolate.

Condițiile de trai ale țăranilor și ale lucrătorilor sunt mult mai bune decât le vede dl Szebenyey.

Câteva date extrase din bugetul general al statului român vor arăta mai bine cele ce spunem.

Reforma agrară pe care Szebenyey o numește „o gigantică expediție în domeniul mituirei“ a fost votată cu absolută majoritate și că o răsplăta pentru țăranii, cari au luptat în marile războaie. Chiar aliații României, Polonia de o pildă, vor să imite această reformă agrară.

Cât privește exemplele despre călătorii suspectați arestați, în orice țară s'ar fi procedat la fel.

România va continua cu toate svonurile bârfitoare să ducă mai departe opera sa de civilizație și să coopereze în mod pacinic cu America și alte națiuni din occidentul Europei.

Viitorul său se arată strălucit, căci ea a ales deviza filosofului florentin: „Segui il tuo corso e lascia dir le genti“ (Urmează-ți calea și lasă lumea să vorbească).

Ne pare bine că frații noștri din America nu lasă fără cuvenite răspunsuri atacurile ce le îndreaptă împotriva României diverșii propagandiști ai dușmanilor noștri. Ne-ar părea nespun de bine dacă și'n alte părți România ar avea reprezentanți mai puțin somnoroși și mai buni patrioți.

O scrisoare a generalului Berthelot către Academia Română

Marele prieten al României multumeste pentru alegerea sa ca membru onorabil al înaltei instituții.

Am anunțat la timp alegerea d-lui general Berthelot ca membru onorabil al Academiei Române prin unanimitatea de voturi a membrilor adunați în sesiune generală în ziua de 5 Iulie 1926.

D. General Berthelot, adânc mișcat în sentimentele sale de sinceră prietenie pentru România a trimis înaltei noastre Instituții de Cultură următoarea scrisoare de mulțumire:

„Scrisoarea dv. din 28 Iunie mi-a sosit acum. Sunt extrem de mișcat și pun un înalt preț pe gândul delicat al Academiei Române care a binevoit să-mi confere titlul de membru de onoare pentru contribuția tehnică și morală ce mi-a fost dat să aduc poporului român în timpul marului războiu.

„Această colaborare o aduceam din tot sufletul: România nu lupta oare pentru o cauză dreaptă; pentru un nobil ideal cași pentru realizarea celor mai legitime nădejdi ale ei? Dar ceiaze întărea încă unirea noastră morală, era această unitate de sentimente născute din aceiași formațiune intelectuală și trăgându-se isvorul dintr-o comună civilizație; era aceiași suflet latin îndrăgostit cu pasiune de dreptate și de libertate.

„In toate perioadele istoriei legitime de prietenie au unit România și Franța. Aceste legături, cimentate pe câmpurile de bătăie, în cursul clipelor dureroase și al zilelor glorioase nu vor putea fi rupte niciodată.

„Îngăduiți-mi, domnule Președinte să adăug, că printre măturile de dragoste cu cari României Mari i-a plăcut să mă dăruiască, aceea a Societății Dv. mi-este cu deosebire prețioasă. Vă cer să binevoiiți a spune aceasta prea onorabililor noștri colegi, exprimându-le vtile mele mulțumiri, și vă rog să primiți asigurarea înaltei mele considerațiuni.

General BERTHELOT.

O nouă Ligă... umanitaristă

— Destăinuirile unei publicații comuniste —

Ea a luat ființă — nu de mult — la Paris și a găsit aderenți la Londra, Bruxelles, Geneva și, în zilele din urmă, la București. Asta ne mai trebuia... o Ligă împotriva teroarei!

Cei cari au redactat apelul, apărut mai în toate ziarele de stânga, fără a-și da în primul moment seama de gravitatea unui atare fapt, vor fi rămas surprinși de cele publicate în organul de publicitate comunist, care organ se numește „L'Agence des Balkans“ și care scrie:

„Generoasa inițiativă luată la Paris de Henri Barbusse și de Marcel Willard spre a constitui un centru de acțiune capabil să intervină în apărarea victimelor teroarei balcanice, a găsit imitatori la Bruxelles, la Londra și la Geneva, unde s'au format comitete locale, după modelul comitetului parizian.

Este peste putință să spunem tot binele ce l-a făcut și mai cu seamă relele pe care le-a înlăturat în Balcani, „Comitetul Barbusse“ și comitetele din Occident. Dar iată un fapt nou: un comitet s'a constituit împotriva teroarei, în România, chiar în țara ororilor basarabene, a temnițelor Doftana și Jilava și a locot. Morărescu.

Cu alte cuvinte, binecunoscutul umanitarist H. Barbusse et comp. a întins o simplă căpcană și cele câteva capete românești — printre ele, multe, destul de luminate — au căzut în ea.

Țara asta, atât de ospitalieră cu toți dușmanii ei, a luat, dela o vreme încoace, aspectul unui punct de sprijin, al anumitor tendințe subversive, care aruncate pe piață în adevărata lor lumină, nu au prins și nu vor putea prinde. Oricât de deștept s'or fi crezând Sevastoși și toți grecoteii împământeniți, pe plaiurile țării românești, apelul lansat de ei — în zările de stânga — a fost prea repede pus, în adevărata lui lumină, de amica „agenție comunistă internațională“.

Mulțumii unor astfel de acțiuni, vecinii dela sud continuă să-și facă de cap, așa cum bine vedem că și fac, iar meetingurile parisiene, ca cel din seara zilei de 4 Iunie a. c. în sala Wagram (despre care am vorbit la timp în ziarul nostru) au răsunet nu numai în granițele vecinilor dușmani noua, dar chiar în propriile noastre granițe. — Strigătul dlui R. Seišeanu de „Jos masca!“ este venit la vreme și suntem siguri că, față de el, mulți din cei cari au iscălit apelul greco-tenicilor și tuturor veneticoilor împământeniți aci, recunoscându-și greșeala se vor întoarce din calea pe care au apucat o.

Trecerea familiei Regale prin Arad

Joi noaptea un tren regal va pleca din Sinaia, pentru a duce pe M. L. R. Regele și Regina în străinătate. Trenul regal va sosi în localitate în ziua de Vineri 16 Iulie, la ora 11, de unde după oprirea reglementară, va porni, prin Timișoara, la punctul de frontieră Jimboalea.

Târgul de fete depe Muntele Găina, Dum. 18 Iulie

— Aspecte din Munții Apuseni —

De Tr. MAGER, prof.

Din prilejul târgului de fete depe Muntele Găina, Asociațiunea de Turism „La Drum“ din Arad aranjează două excursii: I. O tură de 40 km., Halmagiu-Găina în 17 și 18 Iulie și II. o tură de 112 km. Halmagiu-Găina-Vidra-Ghețarul dela Scărișoara dela 17-21 Iulie a. c.

Spre piscul Găina din Munții Apuseni, o apuci călare sau pe jos din Halmagiu (jud. Arad) ori Baia de Criș (jud. Hunedoara), ambele stațiuni de cale ferată pe linia Arad-Brad; din Vascau (jud. Bihor) stațiune CFR pe linia Oradea-Mare-Vascau, — ori din Vidra de Sus (jud. Turda-

Arieș), depe șoseaua națională dinspre Câmpeni, care încă are cale ferată. Distanțele sunt, — dela Halmagiu peste Halmăgel 20 km.; dela Baia de Criș peste Bulzești 27 km.; dela Vascau 36 km.; iar din Vidra de Sus 11 km. pe căi de munte.

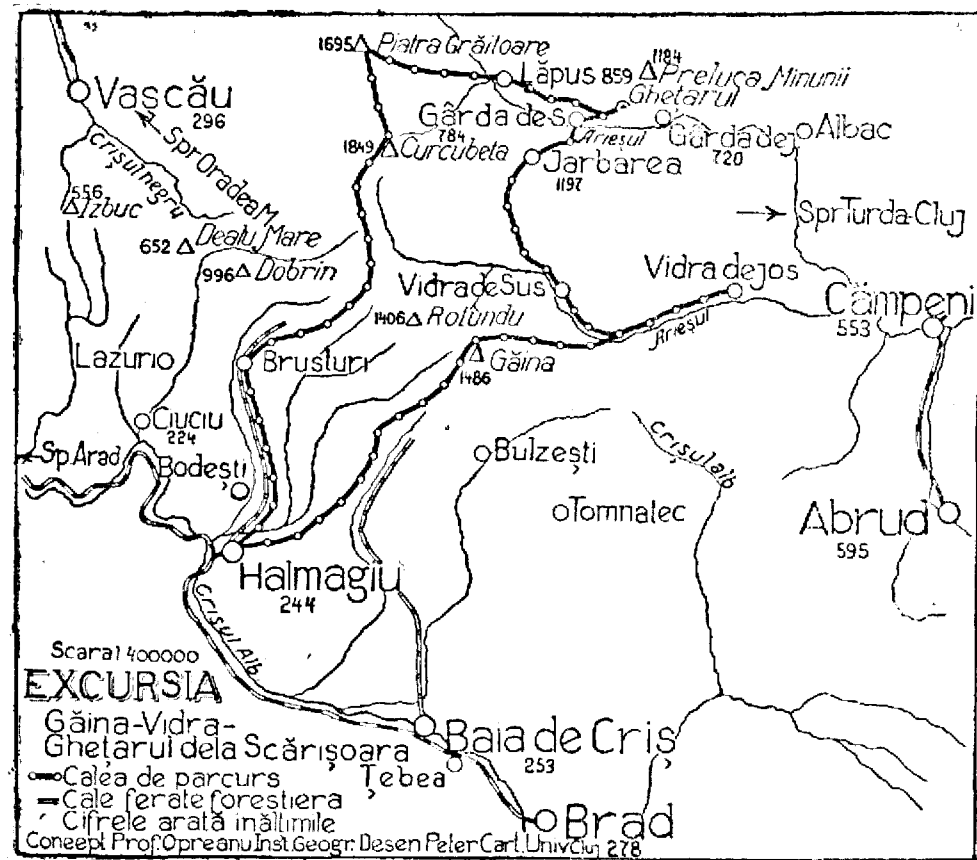
Muntele Găina

Plecând dimineața din Halmagiu, pela amiazi ajungem pe Găina Piscul întâi al Găinii (dinspre Halmăgel) este legat de al doilea (dinspre Vidra) printr'un podiș lungăret de vre-o doi km. Picurile și podișul sunt pleșuve, acoperite de pajște cu iarbă deasă

și mărunță. Aici se despart țele Arad, Hunedoara și Bihor. Arieș, ceva mai spre nord, cepe județul Bihor.

Suntem la 1486 m. în peste nivelul mării, și ni se chide o perspectivă de privilegii. Culmi prelungite găsesc în zare și se pierd surile văilor Arieșului, Găina Alb și Crișului Negru; din care se conturează fumuri catene de munți.

La miazănoapte, tot din vîl Bihorului, Cucurbeta se pleșuie. Piscul acoperit de unui noar și versantele pre-

înbrăcate în codri de brad cași într'o rochie de atlas greu, îi împurmată un aspect sombru.

Pretutindeni de prin luminișuri se ivesc pe fondul verde copreșurile de șindriță albă ale stănelor, ce sclipesc în soare și par mai mult jucărele delicate, decât a-dăposturi pentru oameni și animale.

Muntele Găina și peste tot Munții Apuseni au atras totdeauna atenția turiștilor, atât prin pitorescul fără seamăn al peisajelor, cât și pentru trecutul istoric, cași teatrul mișcărilor revoluționare ale Moților. Nu departe de aici se află și una din rarele minuni ale naturii Ghețarul dela Scărișoara.

Chiar și vizite regale istorice a văzut Muntele Găina în repetite rânduri. În 1849 împăratul Habsburg, Francisc Iosif, — dorind să-și vază Moții, de care s'a servit cu atâta perfidie Curtea din Viena, — avea să se întănească aici cu Avram Iancu, care i-a trimis din Vidra celebrul răspuns: „Cât e dela Vidra până la Găina, atâta e din Găina până la Vidra“, și „Un nebul nu stă de vorbă cu un mincinos.“ Iancu, nebulul și împăratul, mincinosul! În amintirea acestei vizite s'a așezat o prismă de marmoră.

Cu mult mai scumpe ne sunt însă recentele vizite ale suveranilor noștri, care au fost de doători în Vidra și odată în Găina, la 1 Septembrie 1924. Atunci s'a ridicat și sfințit o troiță în amintirea

eroului Avram Iancu, din prilejul centenarului nașterii, în cadrele unor fastuoase solemnități.

Târgul de Fete

În platoul Muntelui Găina din vremuri immemorabile se ține în fiecare an în Duminica după Sămpetru (stilul vechiu) — „Târgul de Fete“. Originea acestui obicei curios nu se cunoaște, — cum însă până în zilele noastre târgul s'a perpetuat într'o formă mai mult de sərbătorească câmpenească, decât de târg propriu zis — dăm cu socoteala că derivă din străvechi obiceiuri ale unei religii naturale. O sərbătore închinată cultului naturii libere, trebuie să înțelegem la originea acestui târg, căci în această formă ni se prezintă și azi. Creștinismul, nici aierea și cu alăt mai puțin aici, nu a putut să răpească sufletului păgănesc toată poezia plină de farmec a panteismului.

Munții Apuseni prin structura lor geografică constituie o cetate naturală inexpunabilă, în care au putut să persiste multă vreme autohtonii din epoca preromană chiar; astfel înțelegem între multe alte particularități caracteristice moților și acest obicei patriarhal, rămas din lumea misterelor unui cult păgân. Exemplu analog ni-l servește poporul cel, care s'a putut menține într'o astfel de cetățuie naturală, în Munții Irlandei.

Cât privește înțelesul numirii

de „târg de fete“, adevărul nu se pomeneste să se fi născut aici fete; ea ne indică numitive de natură practică, care

contribuit la susținerea obiceiului tradițional. Căci alți vechi credințe religioase, și sităii de ordin practic au o bătut ca târgul din Găina prepetueze până azi. Satele munte sunt imprăștiate pe deri de zeci de kilometri, și casele se răslesc singure la distanțe considerabile; — că trebuia căutată o comunitate într'un punct geografic accesibil tuturor moților, — să poată lua parte și cristenii, locuitorii depe versantele și sudvest ale Munților Apuseni.

Or, Găina, prin poziția geografică dominantă satisfac bine acestei condiții. Iar, aspră montană îngăduie mai ca această întrunire de două deși pentru tineret, să se tocmai la Sămpetru, în platoul acesta „târg“, care cași reduce la mărunțisuri ca mâncăruri și beutură, — o mai bun prilej tineretului a încheia cunoștințe, — ba, tic, cum e munteanul, și s'ar fi putut binecuvânta torii chiar la fața locului? Sunt grele în munți și cași nu oferă cel mai potrivit pentru munți.

Pentru căsătorii, târgul Găina, e locul și timpul cel

grăbit ochii spre bordei. Nici o lumină și simți cum fiorul morții îi cuprindea creștetul capului. Scoase cutia de chibrituri din buzunar, aprinse chibritul și l'înu o clipă în aer. O altă lumină îi răspunse și i se păru că scăpase dela un înec.

— „Ai găsit-o?“

— „Da“ i se răspunse, de-acolo de jos și Vlase începu să coboare și el panta. Îi păru, că omul de jos făcuse o mișcare grăbită, dar numai i se păru, poate. Ajuns lângă el, căută să-l privească în ochi, noaptea era prea neagră însă, să-i poată găsi. Ținea arma strâns, în mâna lui vânjoasă, și îi păru că trece prin el fiorii unui adevărat atac. Trecerea celui din preajmă îi întărea credința, că se află în fața unui dușman. Strânse țeva armii și mai mult gemu, decât zise:

— „Haidem sus, se poate să vină rondul!“

— „Și dacă dă de mine?“ întrebă surd, Gașpar.

— „Îl simți de departe și îți voui spune să te depărtezi.“

— „O să viu aci sub pod.“

— „Nu, că inspectează picioarele“.

— „Atunci, haidem“ și Gașpar urcă panta, urmat la doi pași de soldatul cuminte.

— „Și când vine rondul?“ întrebă omul, când au ajuns sus.

— „Poate nici nu vine.“

— „Până când stai aici?“

— „Mai am două ceasuri“.

Omul scoase, molatic, o tabacheră și întrebă:

— „Puteam fuma?“

— „Matale da, eu nu am voce“.

— „Cine te vede, acum noaptea?“

— „Nimeni!“

— „Atunci, ia de ici o țigare“ și Gașpar întinse flăcăului o tabacheră ruginită.

— „Dacă zici matale“ zise Mocanu prințând în mâna fructul oprit, apoi apucându-l mașinalmente între buze. O lumină scâncea, o clipă, două în noapte, și apoi se stinse, căzând în iarbă. Alte două lumini străfrânse raze oficioase pe fețele celor doi consăteni și Mocanu simți cum în sânge i se prelinge ceva înmoșător. Trecu câteva clipe de tăcere înfricoșătoare după care soldatul se prăvăli în iarbă, întepenindu-i pe buze un strigăt neputincios.

Gașpar, văzându-l căzând simți un slab fior cuprinzându-i șira

spinării și se repezi, smulgându-i arma din mâini.

Corpul se ridică o clipă în sus — mâna fiindu-i încheștată de țeva armii — apoi recăzu, îngropându-se în iarbă. Cu arma în mână, Gașpar coborî la locul știut și cu mișcări pripite, se puse pe lucru.

De odată scânteiară în noapte — de undeva de aproape — două lumini roșiatice, urmate de două pocnete scurte cari se prelinsă apoi, la vale pe undele apei. Trupul lui Gașpar se rostogoli, iar mâinile i se despinseră mașinal de pe armă. Văzuse prea târziu.

— „Să trăiți, domnule căpitan, am înțeles“, și sergentul Mera Ioan așternu pe hârtie declarația cerută de comandantul companiei. Eu sergentul Mera Ioan din comp... c. f. declar următoarele: În ziua de 7 August, pela orele 9 seara găsimu-mă în bordeiu — reședința postului dela podul de peste Siret — a venit la mine soldatul Mocanu Vlase care mi-a spus că vorbind în acea zi cu un consătean de a lui, i s'a părut că ar fi un spion, deoarece i-a cerut prea multe deslușiri despre ros-

tu nostru, al soldaților dela campăniile de căi ferate la paza liniilor și lucrărilor de artă. Soldatul Mocanu vrând să-i întindă o căpcană și tot odată spre a se încredința că părerea lui nu era amăgitoare, s'a învoit să primească să-i țină de urt în timpul schimbului său ca sentinela la capul podului, între ora 12-4.

Comunicându-mi toate acestea mie, ne-am învoit ca atunci când acel om va veni la el să aprindă un chibrit și să l'înu în sus, făcându-se că a perdut ceva în iarbă. Că eu l'am înțeles, îi voi răspunde tot prin aprinderea unui chibrit.

După plecarea lui Mocanu la post, am stins orce lumină din bordeiu și alături de mine fiind soldatul Măcean Ilie, am stat amândoi la pândă. La ore 1:15 văzând semnalul consemn, am răspuns și imediat eu și sold. Măcean, ne-am tărăt până la 10 pași de capul podului. La un moment dat am putut vedea cum acel civil a dat lui Mocanu o țigare și acesta a și aprins o. Nu trecum nici cinci minute și-am auzit o cădere. În primul moment nu puteam ști despre ce era vorba, deoarece unul de altul deși nu

stăteau tocmai aproape, își vorbiseră mai mult în șoapte. Numai când am văzut civilul smulgând arma din mâna lui Mocanu, am bănuit că s'a întâmplat ceva grozav. Dar mișcarea lui fiind prea repede, de oarece în câteva clipe era la piciorul podului, nu am cutezat să descărcăm armele de teamă că l'puteam nimeri pe camaradul Mocanu, pe care îl așteptam dintr'un moment în altul să se ridice. Am lasat atunci pe sold. Măcean Ilie acolo unde era, având în țeva armii civilul care se puse pe lucru, m-am tărăt lângă soldatul Mocanu, pe care l'am văzut cu spume la gură, gemând înăbușit. Venind prea grăbit la sold. Măcean, civilul a observat mișcarea noastră și descoperindu-ne a vrut să ia arma la ochiu. Am comandat atunci foc și amândouă gloanțele au lovit în plin...

— „Să trăiți, domnule căpitan, civilul a murit“, veni un caporal și raporta în poziție regulamentară. „În cufărului s'a găsit șapte copse, dinamită și doi metri de fiit. La comendure a mai arestat și o femeie; se crede că ar fi nevasta lui“.

— „Da Mocanu ce face? treba îngrijorat căpitanul. — „Am vorbit cu el adă A început să cunoască omul mai că cica îl doare grozav. Domnul doctor a și dacă mai înghițea două acolo rămănea“.

— „Sărucul de el!... noroc a avut“, rosti puț vesel căpitanul, comandantul paniei și se adresă apoi plerului major:

— „Vezi, Georgescule, a și treci tu acumă pela spă mai înbărbătează-l pe M. Na un pachet de țigări și dă spune-i că-i dela mine și că în el de-ale narcotizate. masă o să mă duc să l'văd. Nu uita și cere pentru noi pe situație, câte 15 zile cop și propunerea pentru decol fac eu când mă duc să pui viitoare la regiment“.

— „Am înțeles, să trăiți nule căpitan“.

Capitanul eșind din cancelarie al companiei se în ușe și mai zise odată: „Nu uita și spune i că mele nu sunt narcotizate“.

potrivit de întâlnire cu rudeniile. La anul, și de aci înainte în fiecare an vine fata să-și vază părinții, iar ginerele — socrii, — căci cunoscută fiind voinicia și frumsețea moațelor, multe coboară după bărbăți în țara Crișurilor.

În anii din urmă ai stăpânirii ungurești târgul de fete începea să-și piardă din vivacitate. Jandarmii ungurești, în uniformă lor neagră de păsări de noapte, impestriau tot mai întetii populația albă a târgului, ce se reducea an de an. Vizitatorul intelectual român, era urmărit provocator pas de das și supus s'canei controlului. De jena amestecului profan, pierise până și vesetia idilelor vrednice de peana lui Virgil.

Cu atât mai vărtos revine azi această sărbătoare câmpenească. Feciorii, după sate și prietenii, se adună sub steaguri trei colore și cu lăutari în frunte, se pornește alaiul spre Gâina, ca la mari zile de chef.

Ivirea soarelui triumfător, în dimineața de târg, este salutat de fete și tinere neveste cu strig de bucurie din zeci de *tulnice*. Se încep apoi ospețe bucolice, mâncare, *rozolie* (un fel de lichior), joc, — care se continuă într'o atmosferă de beție sufletească proprie fanatismului religios. Se prănuște în imnuri de iubire o nouă biruință a lui Uranos, regenator de viață, călcând triumfător asupra morții hibernală.

Chemarea Asociației de Turism „La Drum“

Târgul de fete începe să devină și locul de întâlnire al excursioniștilor din țara întreagă. Tot mai mulți intelectuali, — între cari am întâlnit miniștri gravi, artiști și profesori contemplativi, studenți, studenți și puzderia de elevi gălăgioși, de ambe sexe, țin să împopuleze pe o zi platoul Gâinii, aducând omagiul sublimului divin din natură.

Asociaținea noastră, care între altele și a pus de scop și cultivarea acestui străvechi obicei, invită pe această cea pe toți amatorii să ia parte la excursiile amintite. Întâlnirea se va face pe Muntele Gâina Sâmbătă seara în preșeara târgului, și în dimineața următoare.

Trbuna liberă*

Iarăș chestiunea „Tramvai electric sau Autobus“

Primum următoarele:
Domnule Observator!

În chestia „Tramvai electric sau Autobus“ imi mențin întocmai declarațiunile ce am făcut în întâmpinarea mea publicată în Nr. 24 al acestui ziar, unde am arătat în mod succint părerea mea referitoare la modernizarea mijloacelor de locomotie publică în acest oraș.

Să fiți siguri, că în întâmpinarea mea, nu m-am inspirat nici un moment de cele spuse de Dvoastră în articolul din 1 curent, după cum afirmați. Am ținut numai să relev părerea mea fermă, pe care am avut-o cu mult înainte, ca Dvoastră să ridicăți chestia „Tramvai electric sau Autobus“

Accentuez din nou, ca sunt cu trup și suflet pentru tramvaiul electric. Intrucât însă Consiliul Comunal va hotărâ altfel, eu ca funcționar, n am decât să execut ordinele ce primesc dela forurile mele superioare, având în vedere, că traducerea în practică a acestor ordine să fie numai în interesul populației orașului.

În ceiace privește versiunile relevate de alte ziare locale, nu pot să fiu făcut vinovat, dacă colaboratorii acestora lasă afară câte ceva din interviurile ce le acord informând greșit publicul.

Mai declar odată, că în ședința ultimă în care s'a desbătut, să fie tramvai electric sau autobus, nu am luat parte, din cauză că nu am fost avizat.

Afirm din nou, că-mi asum pe deplin declarațiunile ce am făcut în articolul meu din 4 crt. și dela ideile mele arătate acolo nu mă las abătut de nimeni.

Tu să arăți și aceia, că cunosc persoana ce se ascunde sub pseudonimul „Observator“, cunosc și interesele pentru care militază, în articolele citate și declar aici, că-i stau la dispoziție în ori ce.

Kamill Kaufmann
directorul Uzinelor Comunele

*Pentru cele publicate în această rubrică redacția nu ia nici o răspundere.

Străini în țara lor

— Meseriașii români sunt nedreptății la furnizările orașului.
— Prietenia Reinhart-Moskovits —

În urma alegerilor comunale din primăvara anului crt. efectuate pe baza noii legi administrative, orașul Arad s'a trezit deodată având în frunte și la conducere un Consiliu comunal în care din partea minorității au fost aleși câțiva oameni cunoscuți după spiritul lor intolerant și dușmănos, — încă depe vremea vechei stăpâniri, — față de tot ce este românesc în acest oraș. Unul dintre cei mai tipici reprezentanți ai acestui curent ostil intereselor românești, este dl *Iuliu Reinhart*.

Ajuns odată în fruntea treburilor obștești, numitul domn, abia s'a încalzit în noaua sa funcțiune și a crezut că i-a sosit timpul pentru ca să introneze și acolo acel spirit de intoleranță față de români pe care l-a susținut întotdeauna în sânul organizațiilor profesionale cum este Corporațiunea Meseriașilor din acest oraș.

Consiliul orșenesc având lipsă de uniforme pe seame personalului de serviciu, potrivit legii contabilității publice, a publicat concurs. Și-au înaintat ofertele, două firme dintre care una este firma: *Ștefan Coroban et Comp*, români și *Izidor Moskovits et Comp*.

Valoarea întreagă a acestei firmituri a fost de cca 220.000 lei și consta din un anumit număr de uniforme complete și paltoane. S'a cerut decât conducerea orașului, ca ofertanții să facă un calcul specificat pentru fiecare bucată în parte ș. a.: vestoane, pantalonii și paltoane, acestea formând prețurile de bază, iar toate împreună adaugându-le ele vor da ca rezultat totalul prețului unui costum.

La deschiderea ofertelor s'a constatat, că din aceiași calitate de materie cele două firme au cerut aproape aceiași prețuri. Facând însă totalul lucrărilor, firma Ștefan Coroban et Comp, este mai ieftină decât firma Moskovits et Comp, cu câte 87 lei de costum.

Era de așteptat, ca în urma acestui lucru întreaga lucrare să fie repartizată firmei Coroban.

Dl Iuliu Reinhart, s'a îngrijit să nu se întâmple așa ceva intrucât, după cum suntem informați, cu toate că prețurile firmei Moskovits au fost cu mult mai ridicate decât ale firmei Ștefan Coroban, din aceasta furnitură a fost repartizată, primei partea cea mai mare, în valoare de 180.000 lei, iar celui de al doilea i s'a aruncat și lui o farimătură de cca 40.000 lei pentruca să îi astupe gura.

Adevărul a eșit la lumina zilei și domnul Iuliu Reinhart este demascat, tocmai acum, când activitatea dsale va fi verificată de organele superioare ale guvernului. Anchetă care se face azi la Primărie va fi chemată să constate spiritul de imparțialitate și gustul gospodăresc al numitului domn. Pentru aceia nu ne indoim deloc, că dacă celea relatate de noi aci, asupra cărora avem informațiuni din izvor absolut autentic, se vor dovedi, domnul Reinhart nu va întârzia să ne slăbească și dragostea ce ne păstrează și curățindu-se dsa din conducerea acestui oraș, atmosfera viciată de spiritul de parțialitate pe care îl reprezintă se va premeni.

Obștea românească așteaptă cu nerăbdare aceasta satisfacție, pe seama meseriașului român neindreptățit.

A apărut excelenta revistă bucu-reșteană „Gândirea“ (No. 4—5) cu colaborarea d-lor: Const. Rădulescu-Motru, Lucian Blaga, Zaharia Stancu, Mateiu Ion Caragiale, T. Păunescu-Ulmu, Cezar Petrescu, Tudor Vianu, Al. Marcu, Stelian Mateescu, C. Nestor, N. I. Herescu, M. Beza, G. Breazu, Ion Marin Sadoveanu etc. etc.

„Datina“ cu colaborarea d-lor: Marcel Romanescu, M. Gușită, M. Fontane, Eug. Constant, Al. Lascariov-Moldovanu, Aurelia Novac, I. Dongorozi, G. Simionescu, D. Ghiață, G. Vaduva, D. Sandu, Al. Dima, I. Cetină, Șt. Falcoianu, B. Brădescu etc.

Redacția și administrația: Strada Decabal, Turnu-Severin, județ. Mehedinți.

x Augustin Dema măcelar

angrosist, comunică clientelei sale, că magazinul său principal de vânzare va rămâne și pe mai departe în Str. Meșianu Nr. 2, iar sucursalele din Str. I. C. Brătianu colț, cu Str. Consistorului și Str. Anton Mocioni 24 se vor deschide cu data de 17 Iulie, iar cu începerea dela 1 August 1926, în fostul local al lui Kohn din Piața Catedralei va vinde pentru clientele sa carne kușer ortodox. Având în vedere că în magazinul meu desfac și vând numai marfă de prima calitate și întotdeauna proaspătă, cer sprijinul onor. public cu deosebită stimă *Augustin Dema*. No. 81

x **Aviz!** Cu onoare avizez onor. mea clientela și în special m. onor. dame, că pe timpul cât voi sta în străinătate atelierul meu va fi închis. *Árpád Fekete* croitor de dame.

x **Cinema „Apollo“** va reprezenta până Joi filmul cu titlul „Prinții când se căsătoresc.“

x **La Cinema „Urania“** începând cu ziua de Miercuri, va rula filmul „Micul selbatic“.

Vine: „Femeia ideală“ opereta lui Lehár.

Vine: „Monstru“ m cu Lion Chancy.

Devizele și valuta

Rador, 14 Iulie 1926.

EUBSA:

Zurich	Deschideres	Inchideres
Berlin	122.90	—
Amsterdam	207.40	—
New-York	516.50	—
Londra	2511.—	—
Paris	1325.—	—
Milano	1767.—	—
Praga	1529.50	—
Budapesta	72.25	—
Belgrad	912.50	—
București	242.50	—
Vargovia	55.50	—
Viena	73.—	—

Cursul devizelor București:

pe ziua de 14 Iulie 1926

Paris	5.66
Berlin	52.—
Londra	1068.—
New-York	218.—
Italia	7.47
Elveția	42.45
Viena	31.—
Praga	6.48
Budapesta	30.95

Valute:

Napoleon	880.—	—
Mărci	51.—	—
Elvețieni	41.—	—
Leva	160.—	—
Lire otomane	115.—	—
Sterline	1055.—	—
Francezi	610.—	—
Italiani	760.—	—
Drachme	2.60	—
Dinari	3.80	—
Dolari	218.—	—

Serviciul de Poduri și Șosele Arad.

No. 1211.

Publicațiune de licitație

În baza ordinului Direcțiunei Generale de Poduri și Șosele București No. 14944 din 8 Iulie 1926 se publică licitație pentru darea în arendă a dreptului de perceperea taxelor de vamă la podurile peste Mureș din Radna—Lipova pe timp de un an cu începerea dela 1 Septemvrie 1926, care se va ține la Serviciul de Poduri și Șosele Arad în ziua de 15 August 1926, ora 10 a. m. observând prescrierile legii contabilității publice art. 72—85.

Depunerea garanției provizorie de 4% a sumei din ofertă se va adeveri prin recepisa Administrației Financiare Arad, anexată ofertei.

Condițiunile de licitație, modelul de ofertă tabloul taxelor, caetul de sarcini și formularul de contract se pot vedea în orele oficiale la Serviciul de Poduri și Șosele Arad.

Arad, la 10 Iulie 1926.

Serviciul de Poduri și Șosele Arad.

Citiți și răspândiți Cuvântul Ardealului

Primăria comunei Dieci Nr. 523—1926.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că pe baza decisiunei Ministeriaa No. 53338 din 26 Iunie a. c. s'a aprobat ținerea târgului regnicolar pentru vite și tot felul de marfă în comuna Dieci (pîasa Șebîș) gara potrivită de invagonarea de vite Almaș, la o depărtare dela comună de 2 km. În zilele de Mercuri în septemănele de 25 Martie, 20 Iulie și 26 Octomvrie.

Primul târg se va ținea în 21 Iulie a. c.

Dieci 11 Iulie 1926.

Primăria comunei.

Nr. 266—1926.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că pentru lucrările de instalare a apeductului cu urmează a se executa la Căminul de ucenici în Calea Victoriei, în ziua de 5 August ora 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte închise în Biuroul Serviciului economic, în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic (Primăria etaj, camera Nr. 104) în orele de serviciu.

Arad, la 30 Iulie 1926.

Serviciul economic.

Primăria municipiului Arad.

Serviciul Administrativ No. 14144—1926.

Publicațiune

Aducem la cunoștință amatorilor, că la 1 Octomvrie 1926 va deveni vacant în administrația acestui municipiu un post de șef de birou, pentru care avem prevederi bugetare 850 lei leață de bază și accesoriile legale.

Postulanții ne vor adresa o petițiune în scris până la data inclusiv 15 Iulie 1926 la care vor atașa:

a) Extrasul de pe actul de naștere.

b) Certificat medical, depe care se rezultă, că din punct de vedere sanitar este apt pentru serviciul ce-l are.

c) Certificat de studii.

d) Dovezi pentru satisfacerea serviciului militar.

e) Declarație de limbile ce le cunoaște.

f) Certificat de bună conduită.

g) Certificat de cetățenie.

Postulanții cari ocupă vreo funcțiune publică, vor indica aceasta și vor înainta cererea prin autorități. Postulanții cari se află în serviciul acestui municipiu vor indica aceasta situație provocându-se la actele depuse deja la cazierul lor.

Pentru ocuparea acestui post se cere o diplomă universitară, funcționari cari au fost în serviciu la 1 Ianuarie 1924 și cari s'a găse în funcțiune și la 1926, pot cere acest post, chiar și dacă nu au pregătire universitară.

Distribuirea pe serviciu a nou numitului se va face de noi împreună cu delegațiunea permanentă a municipiului.

Cererile intrate după termenul fixat nu se vor lua în considerare.

Arad, la 22 Iunie 1926.

Primar: Secretar comunal:

(ss) Dr. Robu (ss) Ingeșcifrabil

Internatul de fete Steiner

Primește eleve interne și externe cu cea mai mare garanță. Pregătește eleve pentru examine particulare în țară și străinătate. Control sever, întreținere de prima calitate, pregătirea unitară. Cereți vă rog prospectul.

Internatul de fete izr. Str. Popa I. Russu 3.

Nr. 265—1926.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică că pentru lucrările de dulgherie ce urmează a se executa la Căminul de ucenici în Calea Victoriei, în ziua de 5 August, ora 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte închise în Biuroul Serviciului economic, în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic (Primăria etaj Camera Nr. 104) în orele de serviciu.

Arad, la 30 Iunie 1926.

Serviciul economic.

Primăria comunei Șiria. No. 553—1926.

Publicațiune

Primăria comunei Șiria, publică licitație, pe ziua de 4 August 1926 ora 10 a. m. pentru darea în arendă a teritorului de vânat, proprietatea comunei Șiria, pe timp de 10 ani, adică dela 1 August 1926, până la 31 Iulie 1926.

Prețul de strigare Lei 5000. Condițiunile se pot vedea în cancelaria notarului comunal.

Limitațiunea se va ținea în contormitate cu Art. 73-80 din legea contabilității publice.

Șiria, la 3 Iulie 1926.

Primăria comunală.

Atelierul dentistului WOLLMANN EMIL

se află în Piața Catedralei fost (Tököly-tér) 6. 59

Adânc îndurerat, cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților că iubita noastră soție, soră și mătușe

Valeria Lica Poliș n. Giorogariu

a încetat din viață în 10 Iulie 1926 ora 9 a. m. în vârstă de 25 ani după scurte și grele suferințe, dându-și nobilul său suflet în mâinile Creatorului.

Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinică odihnă în ziua de 12 Iulie ert. la orele 4 p. m. în cimitirul orașului Arad.

Dormi în pace suflet nobil.

Arad, la 10 Iulie 1926.

83 **Preot Bujor Nic. Poliș**

„Ioan Limbeck și Fint“ Arad. Fabrica de coșciuguri de metal și interprimdere inormantari de Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Palatul Teatrului

DIRECȚIUNEA UZINELOR de GAZ a orașului Arad.

Se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de calorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scâlda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunele Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privese comenziile etc.

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale

al dnei **Cristina Săbău**

Strada Gojdu Nr. 17, ARAD

Confecționează: euverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. Imprimațiuni de dele pe pânză.

Neînțelegeri grave între sași!

Populația săsească se plânge că este supusă la dări enorme, pentru întreținerea bisericilor și școlilor

De câțiva ani, asistăm la frământări în sânul organizațiilor politice săsești din Ardeal.

Aceste frământări au dus la desbinarea în partidul săsesc, formându-se două tabere care se găsesc veșnic în luptă... Cauza acestei desbinări constă în faptul că conducătorii sașilor, au supus populația la dări exagerate pentru întreținerea bisericilor și școlilor, creind venituri colosale, pentru preoți și învățători.

Ziarul „Volksblatt” (foaia poporului) care aparține grupului advers condus de dl Schuster, arată aproape în fiecare număr, abuzurile ce se fac de conducătorii sașilor cu repartizarea veniturilor, cari sunt întrebuințate în mod samavolnic, pentru plata lefurilor la preoți și învățători, dându-li se sute de mii de lei anual.

Numitul ziar citează cazul când un preot rural primește ca salariu anual, 50 mii lei dela Consistoriu, 50 mii lei dela comună, plus averile bisericesti cari constă în terenuri cultivabile de pe urma cărora realizează între 2—3 sute de mii de lei pe an. Așa dar un preot rural are venit anual între 3 și 4 sute mii lei.

Afară de aceasta birourile metropolitane sunt suprapopulate de o droaie de funcționari, foști ofițeri în armata austro-ungară, cari neînțelegându-se cu noul regim, și reluând să se pună în serviciul statului român, li s'au creat posturi în cancelăriile metropolitane, unde li se plătesc salarii grase de pe spinarea poporului săsesc.

Din această cauză impozitele plătite de sași pentru școala și biserică sunt cu mult superioare dărilor către stat, în multe cazuri ele urcându-se la de 7—8 și 9 ori mai mari ceoate face ca spiritele să fie foarte agitate și nemulțumirile tot mai crescând.

Populația săsească, aparținând grupului advers, exasperată de modul cum conducătorii lor înțeleg să-i exploateze economic, în folosul unei clase de privilegiați a însărcinat o delegație anul trecut, care s'a prezentat corpurilor legiuitoare în un memoriu prin care cercau reducerea numărului școlilor secundare considerate ca fiind prea multe în raport cu numărul locuitorilor și micșorarea lefurilor și veniturilor preoțești — pentru a face posibil astfel reducerea impozitelor.

În urma acestei intervenții presa săsească, aparținând conducătorilor, în special ziarul „Tageblatt” din Sibiu s'a pornit cu toată furia asupra acestor „nemulțumiri” calificându-i de „trădători”.

Gruparea disidentă — care numără câteva mii — s'a adresat parchetului cerând darea în judecată pentru calomnie a redactorului dela „Tageblatt”.

Nu avem nici-un interes să ne amestecăm în chestiunile de ordin intern ale politicii săsești, dar prin faptul că un număr de cetățeni români — fie ei chiar sași — s'au adresat corpurilor legiuitoare pentru revendicarea unor drepturi constituționale prin constituție, calificativul de „trădători” nu numai că nu își are rostul, dar constituie o ofensă la adresa țării și parlamentului.

Ar avea dreptate autorul articolului din „Tageblatt”, dacă acești cetățeni s'ar fi adresat unor corpurile legiuitoare străine — și nu corpurilor legiuitoare ale patriei în care trăiesc.

În cazul de față, credem că calificativul de „trădători” este mai nimerit pentru ziarul „Tageblatt” decât pentru acei cetățeni, cari și-au revendicat drepturile pe cale cinstită și legală.

Despre acest vom mai vorbi.

Șeful depozitului de regie din Sibiu, a delapidat peste două milioane lei. Rezultatul cercetărilor

Am arătat la timp cititorilor nostri că la depozitul de regie din Sibiu s'au săvârșit fraude de peste jumătate milion lei.

Această sumă s'a găsit lipsă din casa de fier a depozitului, la primele cercetări făcute după scripțe; dar în urma anchetei făcute ulterior, prin inventarierea tuturor fabricatorilor de regie s'a stabilit precis că fraudă se urcă

la fabuloasa sumă de 2.078.217,16 lei din care 606 mii în numerar iar restul de: 1.472.217,16 lei în fabricate.

Cnm s'a descoperit fraudă

În ziua de 28 Iunie a. c. d. director general al R. M. S. Agripa Popescu, a făcut o vizită inopinată la depozitul de regie din Sibiu, unde negăsind pe șeful de depozit Marin Procopiu la serviciu și întrebând pe d. inspector dr. Ioan Pleșa despre lipsa numerarului, acesta i-a răspuns că a plecat din localitate fără permisiune în loc necunoscut. Această lipsă dela serviciu a șefului de depozit a fost interpretată drept fugă și ca atare, cercetându-se registrele de cassă s'a constatat că încasările sunt de 800 mii lei, care sumă, potrivit dispozițiilor generale trebuia să fie vărsată la timp Administrației Financiare din localitate.

Fiind bănueli că la mijloc sunt motive de fraudă s'a dispus imediat sigilarea casei de bani, după care s'a anunțat parchetul. Miercuri 7 Iulie la orele 3 p. m. s'a deschis casa de bani în prezența d-lui procuror Pizo și la numărătoare s'a găsit lipsă suma de lei 590 mii.

Telegrafic, s'a cerut la București să vină în anchetă d. inspector general Apostol Demetrescu care în urma cercetărilor făcute în unire cu d. Inspector Pleșa și reprezentantul parchetului comisar Capotă au constatat o lipsă de: lei 606 mii în numerar și 1.472.217,16 în fabricate de regie.

În casă s'au găsit și acte de cheltuieli, fără aprobarea organelor superioare, ceoate denotă că acest șef de depozit confunda averea statului cu a sa personală.

Pe de altă parte ni se spune că șeful depozitului de regie din Sibiu Marin Procopiu, era recidivist prin faptul că în scarina sa s'au mai descoperit și altă dată nereguli și intențiuni de fraudă, însă a fost iertat după ce a acoperit lipsurile.

În timpul lipsei dela serviciu, constatată cu ocazia vizitei făcute inopinată de d. director general Agripa Popescu, numitul a fost la București, unde s'a dus cu intenția probabilă de a interveni ca afacerea să se mușamalizeze, dar atât intervenția făcută personal cât și cea făcută de persoana care a plecat zilele trecute la București în acest scop, se vede că nu și-au avut efectul, deoarece numitul șef de depozit, a fost arestat imediat la sosirea sa în Sibiu, și este menținut în această situație, iar Tribunalul ia confirmat mandatul de arestare.

Cu acest prilej, s'a adevărit pe deplin cele ce se vorbeau în public despre șeful de depozit Marin Procopiu, care pe lângă că purta un lux exorbitant atât el cât și familia, de când ocupă această funcțiune și-a cumpărat câteva imobile în Sibiu și sfida pe cetății funcționari ai statului, cari trăind în mod cinstit, abia își țineau mizeria de azi pe mâine.

Adevărul întotdeauna ese la lumina.

Diverse

În hodega din Piața Gării No. 1, individul Monda Achim, a aplicat o lovitură de pumn în tâmpla dreaptă lucrătorului de pădure Ciurufai Gavrilă, care a rămas mort pe loc.

Cadavrul a fost dus la morga spitalului unde i s'a făcut autopsia, iar criminalul arestat și înaintat parchetului.

Poștia din Sibiu a arestat pe pungașii de buzunare Costică Rădulescu, Jean Frănculescu, Mihail Constantinescu, Tangler, Elena Ionescu și Maria Georgescu, toți cunoscuți punga-i de buzunare și vechi clienți ai polițierilor, cari au săvârșit mai multe furturi în oraș printre care și unul de 10.600 lei. În dauna unei femei din Salție.

Deosemeni, au fost arestați un număr de 15 țigani nomazi, pericolosi spărgători, cari au săvârșit numeroase furturi în județul Sibiu.

N. Poiană

Adevărul asupra bandelor de comitagii din Dobrogea

— Complicitatea guvernelor bulgare —

Cu toate că diferitele guverne bulgare cari s'au perindat dela războiu încoace, neagă orice legături cu bandele de comitagii, ziarului „Universul” i-a reușit să descopere adevărul asupra acestor bande și a rostului lor.

Iată ce scrie în ultimul număr în această privință, marele ziar bucureștean:

Apariția bandelor de comitagii datează din anul 1918, imediat după reocuparea Dobrogei Noi.

Bandele sunt formate pe teritoriul bulgar, și înarmate bine, la frontiera Bulgariei, în 3 puncte distincte, unde sunt depozitate munițiuni, puști militare și granate.

Clienela bandelor e formată exclusiv de dobrogeni bulgari și foarte puțini turci, dezertori din armata română și din toți bulgarii infractori ai legilor române refugiați în Bulgaria după 1918.

Bandele de comitagii sunt înarmate și dirijate în Dobrogea sub auspiciile societății indente „Dobrogea” cu sediul la Sofia și toate cursurile ei, din Rusciuc, Șumla, Varna etc.

Soc. „Dobrogea” din Sofia este pusă sub direcția d-rului Vicef, bulgar originar din Silistra, un om foarte cult și inteligent.

Scopul acestei societăți îl arată însăși statutele ei, nu însă cele oficiale tipărite pentru ochii lumii, ci acelea găsite la comitagii împușcați în Dobrogea. (Posedăm vreo 2—3 exemplare).

În rezumat scopul este:

- Strângerea de fonduri, pe orice cale.
- Formarea de comitete în Dobrogea Nouă și Veche.
- Organizarea de bande teroriste, în Dobrogea, înarmarea lor, și executarea atentatelor.
- Teroarea pe orice cale asupra funcționarilor români.
- Directiva politică a elementului bulgar în Dobrogea.

(Posedăm acte doveditoare).

Bandele, cari terorizează Dobrogea, sunt bande de comitagii idealisti bine conduși și bine organizați, iar nu bande de borfași cum caută să-i prezinte guvernele bulgare de ieri și de azi.

Dacă, pe lângă omorurile funcționarilor români, civili și militari, omora și câte un bulgar sau turc, cauza este, că acel bulgar sau turc nu s'a supus comitetului dobrogean, nu a achitat cotizația impusă de comitet, ori a fost condamnat la moarte ca filoromân, ori ca spion.

Comitagii ai arme militare bulgare cu seria militară. Au acte oficiale de identitate. Au permise de călătorie pe c. f. bulgare gratuite.

Una din probele cele mai evidente că cei ce au răpus până astăzi peste 250 martiri, ofițeri, soldați, jandarmi, notari, învățători etc. etc. nu sunt borfași ordinari, ci agenți ai soc. iridente „Dobrogea”, este faptul că comitagii ce au fost împușcați de jandarmi ori soldații noștri foarte puțini au putut fi luați din mâna comitagiiilor, căci dacă e rănit îl duc cu ei, iar dacă e mort, îi reteză capul să nu fie recunoscut. Oare de ce?

Soc. „Dobrogea” știe de ce. Aceasta spre a nu fi identificată și a nu se cunoaște proveniența comitagiiului.

Ori, cu toate măsurile luate de soc. „Dobrogea” am putut identifica pe mai mulți din cei împușcați.

S'au găsit la cei împușcați:

- Acte de identitate semnate dela soc. „Dobrogea”.
- Chitanțe de a soc. „Dobrogea” că și-au plătit cotizația.
- Permis gratuit pe C. F. bulgare, etc.
- Pușca militară cu seria pe ea.

Ancheta dela Uzina de apă

— Constatările experților —

La ședința de Joi a Consiliului Comunal dl Gh. Voștinar a prezentat o sticlă cu apă murdară, despre care afirma că este luată din fântâna publică din Pârnea.

Mostra prezentată a stărnit o impresie neplăcută în rândul consilierilor. La cererea dlui Camil Kaufman, directorul uzinelor comunale, care susținea, că apa prezentată nu poate curge din țevile apeductului, ermetic închise, ci este la mijloc o inscenare pentru a-l compromite, dl primar a propus convocarea Consiliului în ședință extraordinară pe mâine, Joi, unde să se dezbata pe larg chestiunea apei Aradului. Tot odată dl primar a hotărât să se țină o ancheta în privința aceasta la care au fost invitați, numeroși experți.

Eri, Marți după amiază, cei invitați, în număr de vreo 20, s'au transportat la Uzina de apă, unde după ce au vizitat fântânile și filtrele, au luat probe de apă, cari vor fi trimise spre analiză la Oradea Mare și la București, dar se va face o analiză și la Arad de către chimistul Meszlényi.

S'a dresat la fața locului un proces verbal, în care se constată, că instalațiile sunt igienice, iar apa este inexceptionabilă atât cât privește gustul cât și limpezimea ei.

Deaci experții s'au transportat la Pârnea, ca să examineze fântâna, din care se afirmă, că s'ar fi extras apă murdară în chestiune.

După lungi cercetări s'a constatat, că fântâna, care de altfel, fiind în legătură cu apeductul orașului, lucrează cu o presiune de 3 atmosfere, este defectă și are contact cu bazinul din nemijlocita apropiere a fântânei, care acumulează apa murdară. Când presiunea din bazen se scurge în fântână, infectându-o.

Acest lucru s'a constatat chiar la fața locului. Nu s'au găsit însă în apă nici un fel de murdărie. Direcția uzinei de apă a luat grabnice măsuri pentru repararea fântânei.

De altfel dl inginer Rozvan va face o expunere detaliată în această privință la ședința de mâine a consiliului.

Un nou succes al dlui prefect

V. Boneu

— Modificarea orarului de repaus —

Ministerul Muncii, ascultând doleanțele organizațiilor proprietarilor și angajaților din Arad, împotriva noului orariu de repaus, la intervenția dlui V. Boneu prefectul județului Arad, a restabilit vechea ordine, fixând închiderea la prăvălii dea orele 1—3 și seara la orele 7. La prăvăliile cari vând alimente, ora de închidere la amiază începe deia 2 și jumătate, până la 4, iar seara la orele 9.

Dl ministru Trancu-Iași a avizat telegrafic pe dl prefect V. Boneu despre succesul intervenției dsale, rugându-l să comunice arădenilor acest lucru, asigurându-i totodată de dragostea sa nețărmurată, ce o simte, față de populația și prietenii săi din Arad.

Hotărârea dlui ministru Trancu-Iași a produs o bucurie unanimă în rândul cetățenilor Aradului.

Știri și fapte

In jurul di-olvării Consiliului Comunal

Ancheta dela Primărie După cum am anunțat în numărul trecut, Sâmbătă a sosit în localitate dl inspector general administrativ D. Tomescu, delegat de ministerul de interne, să ancheteze activitatea primarului, a delegației permanente și a consiliului.

D-sa va termina ancheta, după semne, chiar în cursul zilei de astăzi, iar mâine, Joi după amiază rezultatul anchetei va fi expus consiliului, convocat în ședință extraordinară. În programul ședinței de mâine s'a adaos încă un punct: votarea încrederii sau neîncrederii primarului și delegației permanente, în baza raportului, ce îl va face dl inspector general administrativ D. Tomescu.

Cum însă pentru a se pronunța într'o chestiune așa de importantă este nevoie de două treimi din totalul membrilor, s'a convocat pe ziua de Vineri un al doilea consiliu pentru cazul, că ședința de mâine nu va întruni voturile reclamate de lege.

Dl inspector Tomescu păstrează cel mai mare secret în privința rezultatelor anchetei.

Vizita unei delegații turcești

În ziua de 13 Iulie, a sosit în orașul nostru o delegație turcească, pentru a ne vizita orașul. Delegația a fost compusă din 21 de oaspeți, în frunte cu guvernorul unui ținut din Turcia. În trecerea prin țară au fost însoțiți de dl director general Madolea din Ministerul de Interne, precum și de atașatul și secretarul de legație turc din România. La sosirea în gară, oaspeții au fost întâmpinați de către autoritățile civile și militare din localitate, în frunte cu dnii dr. Vasile Boneu, prefectul județului, dr. Ion Robu, primarul orașului; colonel Laugier, reprezentând garnizoana; Itcol. Petru Georgescu, șeful de Stat Major al Diviziei I cavalerie și maior Mitulescu, dela Comenduirea Pieșii

Înainte de masă, delegația a fost invitată să viziteze fabricile: Astra, Textile și moara Neuman. La orele 1/2 a avut loc, în sala restaurantului Central, un banchet la care a luat parte toate autoritățile locale menționate mai sus.

După amiază, urmând a se vizita alte instituții din localitate, s'a renunțat din cauza ploii.

La orele 17 întreagă delegația a parasit Aradul, luând expresul de Budapesta.

Decretele noi ministri au semnat

Suveranul a semnat decretul nouilor ministri.

D. C. Meissner a fost ministru la departamentul lucrări publice;

D. I. Petrovici, titular la ministerul instrucțiunii și d. Berlescu, actualul subsecretar la interne, a fost numit ministru de industrie și comerț.

Dela Oficiul Național IOV.

Sub No. 24142—926. al Săn. și Ocrot. Sociale toate societățile și organele administrației Societățile și Instituțiile filantropice, de sub jurisdicțiunea Săn. sunt îndrumate să deie mai larg concurs și cel mai săvârșit sprijin la aplicarea Oficiului Național IOV.

Deci prin aceasta învitat toți valizii din război, cari au plăcut contra celor de mai sus, să adreseze direct la societatea noastră.

Conform Ord. C VII. Ten. No. 1657—1926, ofițerii înva. orbi, au drept la soldat „Com. cător”.

Cererile pentru acest Com. Inv. din Război filiala Arad.

Legături comerciale între România și Japonia

Camera de Comerț și Industrie din localitate aduce la cunoștința generală că Legatia Japoniei va realiza legături comerciale directe între România și Japonia.

Cei ce doresc să intre în legături comerciale cu Japonia să adreseze Camerei de Comerț și Industrie din Arad.

Se pot importa din Japonia fire și țesături de bumbac, măsuri, conserve de pește, articole japoneze de lux etc. etc.; se pot exporta în Japonia: vinuri, lemn etc. etc.

Informații mai amănunțite pot primi la Camera de Industrie și Comerț Arad.

O nouă bancă populară

În ziua de 4 Iulie a. c. s'au înființat în comuna Șebis, județ Arad, o cooperativă de credit și economii sub numele de „Bancă Populară Șebisană”.

Înființarea acestei noi bănci făcut o excelentă impresie în întreaga plasă.

Li dorim spor continuu în activitatea -i care începe.

Ultima oră

Sosirea M. Sale Regelui în Capitală

București. — M. S. Regele Ferdinand a sosit azi noapte în Capitală. Noaptea a petrecut-o Suveranul în vagonul salon, iar dimineața s'a dus la Cotroceni. Înainte de masă au fost primite delegațiile Senatului și ale Camerei.

Ședințele Parlamentului

București. — În ședința de noapte a Camerei a fost discutată legea alcoolului. Primul orator a fost dl Vintilă Brătianu, care a constatat, că problema alcoolului, în afară de caracterul ei financiar, are și o latură socială. Cere, că în vederea ravagiilor alcoolului să nu se permită debitul beuturilor spirtoase prea tari. Legea alcoolului trebuie să aibă în vedere și interesele mai înalte ale statului, proiectul prezent însă este prea unilateral. Răspunzând la cuvântarea dlui V. Brătianu, dl prim-ministru Averescu declară, că legea actuală a alcoolului are un caracter provizoriu, iar revizua completă a spirtoaselor se va face numai în sesiunea din toamnă. Legea cuprinde deocamdată dispozițiunile referitoare la falsificarea vinurilor și apărarea intereselor fabricanților de spirit. Dl Ioanțescu ia cuvântul, care deși din punct de vedere principal nu acceptă proiectul, totuși de altfel îl ține potrivit cerințelor actuale. Dl Capețianu atacă pe liberali, cari

în timpul guvernării lor au fost patronii alcoolizmului, iar actualmente predică contrariul. După aceasta Parlamentul votează legea.

În ședința de azi Teianu cere desființarea comisiei trimisă pentru repararea prăzii de război fluvial. Dl deputat Gheorghiu propune revocarea ordinului prin care s'a Toma Jalbă a fost repatriat de țară. Dl Haneș ia cuvântul în chestia orfelinatului din Predeal Dobrescu urgitează numirea primarului dela Brașov, care nu a pînă în prezent nu s'a făcut.

Dl Vintilă Brătianu, dl Madgearu și Ioanțescu anunșă interpelații în chestia împrumutului italian. După aceasta Parlamentul începe de baterile referitoare la proiectul de lege pentru majorarea diurnelor deputaților. Dl Banescu și dl Madgearu declară, că dezbaterile proiectului nu este oportună și că amânarea dezbaterii până în sesiunea de toamnă. Dl Vaida declară, că în forma sa de azi proiectul nu corespunde cerințelor, ci este un simplu bacșiș. Dl Atanasiu deasemenaa cere amânarea dezbaterii.

Plătirea sporului de 20 la sută.

București. — Ministerul de finanțe a dat un ordin circular, prin care dispune, că sporul de 20% al funcționarilor publice să fie achitat deja începând dela luna Iulie a. c.